

James P. Cannon (1967)

Avantgardepartiet och världsrevolutionen

Lenins uppfattning om avantgardepartiet som den proletära revolutionens organisatör och ledare var det största bidraget till marxismens arsenal sedan Engels död 1895. Denna berömda organisationsteori var inte bara, som en del hävdar, en produkt av de speciella förhållandena i Ryssland på hans tid och begränsad till dem. Den är tvärtom djupt rotad i två av 1900-talets tyngst vägande realiteter: arbetarnas kamp för erövrandet av makten har nu en gång för alla ställts på dagordningen; och det är absolut nödvändigt att skapa ett ledarskap som förmår föra den till slutlig seger.

Eftersom han insåg att vår epok kännetecknas av imperialistiska krig, proletära revolutioner och koloniala uppror försatte sig Lenin i början av detta århundrade att grunda ett parti som skulle förmå vända sådana omstörtande händelser till socialismens fördel. Bolsjevikernas seger i omvälvningarna 1917 och den unga Sovjetrepublikens motståndskraft, vittnade om Lenins förutseende och förtjänsterna i hans organisatoriska metoder. Hans parti framstår som ett oöverträffat exempel på vad ett demokratiskt och centraliserat ledarskap för arbetarna kan vara och göra om det förblir marxismens principer troget och tillämpar dem med mod och skicklighet.

Bolsjevikernas epokgörande landvinningar gjorde inte en gång för alla slut på fortsatta diskussioner om det revolutionära ledarskapets natur, eftersom de var begränsade till ett enda land. Den polemiken har gått vidare allt sedan dess. Ännu femtio år senare saknas det inte skeptiker i de socialistiska leden, som ifrågasätter eller förnekar att ett parti av den leninistiska typen är nödvändigt eller önskvärt. Och även bland dem som klart förstått och övertygats av Lenins teori förblir problemet med avantgardepartiet lika aktuellt som någonsin, eftersom det ännu återstår att lösa det konkret i den dagliga kampen mot den gamla ordningen.

För en korrekt uppfattning av avantgardepartiet och dess oundgängliga roll krävs en förståelse för de subjektiva faktorernas avgörande betydelse i den proletära revolutionen. I ett vidare historiskt perspektiv och i sista hand är det naturligtvis de ekonomiska förhållandena som bestämmer samhällsutvecklingen. Denna marxistiska sanning motsäger inte det faktum att de politiska och psykologiska processer som utvecklas bland de arbetande massorna mera direkt och omedelbart påverkar förloppet, rytmen resultatet av den nationella revolutionen och världsrevolutionen. Så snart de objektiva, materiella förutsättningarna för att arbetarna skall agera revolutionärt uppnått en viss mognad, kan deras vilja och medvetenhet, uttryckt genom det organiserade avantgardepartiets ingripande, bli nyckeln till klasskampens avgörande.

Den leninistiska teorin om avantgardepartiet utgår från två faktorer: arbetarklassens heterogenitet och det faktum att den socialistiska rörelsen måste bäras upp av ett klart medvetande. Utvecklandet av ett revolutionärt medvetande inom arbetarklassen och bland förtryckta är en process som är både sammansatt, utdragen och motsägelsefull. I klassamhället och under kapitalismen är de arbetande skiktade och uppsplittrade på många sätt. De lever under mycket varierade villkor och befinner sig på olika stadier av ekonomisk och politisk utveckling. Deras bildning är otillräcklig. Alla kan inte på en och samma gång och i samma utsträckning nå en klar och omfattande förståelse av sitt verkliga läge i samhället eller den väg de måste följa för att göra slut på de plågor de lider av och komma fram till ett bättre system. Ännu mindre kan de snabbt och lätt lära sig hur de måste handla för att så effektivt som möjligt tillvarata och främja sina klassintressen.

Denna ojämnheter hos klassen som helhet är det främsta skälet för avantgardepartiets nödvändighet. Det måste skapas av de element i klassen och bland dess talesmän, som förstår behovet av revolutionär handling och börjar arbeta för detta tidigare än massan av

proletariatet i både nationell och internationell skala. Här finner vi också den avgörande orsaken till varför avantgardepartiet börjar som en minoritet av sin klass, en "av-spjälkning". De första grupperna av avancerade arbetare som anslöt sig till socialismen och deras intellektuella bundsförvanter som propagerade dess ståndpunkter måste först organisera sig själva kring en stomme av vetenskaplig doktrin, klasstradition och erfarenhet, och utarbeta ett korrekt politiskt program för att sedan organisera och leda de revolutionära styrkornas stora bataljoner.

Avantgardepartiet bör alltid syfta till att nå, sätta i rörelse och vinna de bredaste massor. Trots det har inget sådant parti, från Lenins bolsjeviker, någonsin startat med stöd från majoriteten av klassen och som dess erkända ledning. Dess ursprung är i regel en grupp propagandister sysselsatta med att utveckla och sprida idéer. Det utbildar, undervisar och härdar kadrer kring det program och den ståndpunkt som de för ut till massorna för övervägande, antagande, handling och bekräftande.

Deras organisations storlek och inflytande är aldrig något likgiltigt för allvarliga revolutionärer. Men ändå kan inte en revolutionär grupperings verkliga karaktär bestämmas utifrån enbart kvantitativa kriterier. Mera grundläggande är sådana kvalitativa kännetecken som programmet och dess förhållande till den klass vars intressen den formulerar, företräder och kämpar för. "Klassens intressen kan inte formuleras på annat sätt än med ett program: programmet kan inte försvaras på annat sätt än genom skapandet av ett parti", skrev Trotskij i "Vad härnäst?"

"Klassen som sådan är bara ett råmaterial för utsugning. Proletariatet erhåller en självständig roll först i det ögonblick, då det från att ha varit en social klass i sig förvandlas till en politisk klass för sig. Detta kan inte ske på annat sätt än genom förmedlingen av ett parti. Partiet är det historiska organ genom vilket klassen blir klassmedveten."

Marxismen lär oss att revolutionen mot kapitalismen och den socialistiska återuppbyggnaden av den gamla världen endast kan förverkligas genom medveten, kollektiv handling av arbetarna själva. Avantgardepartiet är det högsta uttrycket och det oersättliga verktyget för denna klassmedvetenhet på alla stadier av den världsomfattande revolutionära processen. Under den förrevolutionära perioden samlar och sammansvetsar avantgardet den kader som marscherar framför huvudstyrkan men försöker hela tiden upprätthålla ett korrekt förhållande till denna. Avantgardet framträder och tillväxer i antal och inflytande under loppet av massornas kamp för herravälde, som det försöker föra till ett framgångsrikt slut. Sedan den gamla härskarmakten störtats leder avantgardet folket i uppgifterna att försvara och bygga det nya samhället.

En politisk organisation som förmår klara av sådana kolossala uppgifter kan inte uppstå spontant eller slumpmässigt; *den måste byggas ständigt, konsekvent och medvetet*. Det är inte bara enfaldigt utan ödesdigert att inta en lättsinnig attityd till partibygget och dess problem. De bittra erfarenheterna av så många revolutionära tillfällen som gått om intet, förfuskats och förstörts under det senaste halvsekle genom otillräckliga eller förrädiska ledarskap har ovedersägligt demonstrerat att nonchalans på detta viktiga område är en säker väg till förvirring och nederlag.

Lenins överlägsna egenskaper som revolutionär ledare visade sig bäst i att han yrkade på den yttersta medvetenhet i alla partibyggets aspekter, från teorins och politikens huvudfrågor till en minutiös uppmärksamhet på små detaljer i det dagliga arbetet. Andra typer av partier är nöjda med att hanka sig fram genom att på ett empiriskt och slumpmässigt sätt ta problemen som de kommer. Lenin införde system och planering i det revolutionära partiets uppbygge och verksamhet på vägen till makten – och inte bara i den ekonomi som ett sådant parti senare skulle leda. Han lämnade så lite som möjligt åt slumpen eller åt improvisation. Med utgångs-

punkt från en formulerad bedömning av det aktuella stadiet i kampen sållade han fram de viktigaste omedelbara uppgifterna och försökte upptäcka och påvisa de bästa sätten och medlen att lösa dem i enlighet med världssocialismens långsiktiga mål.

Kampparti

Avantgardepartiet, väglett av den vetenskapliga socialismens metoder och helt och hållet hängivet de arbetande massornas och alla förtrycktas välfärd, måste alltid slå i principfast opposition mot klassamhällets beskyddare och institutioner. Dessa egenskaper kan göra det immunt mot och bevärma det mot att ge efter för, påtryckningar från främmande klassinflytande. Men det leninistiska partiet måste framför allt vara ett *kampparti* inställt på att organisera massorna för effektiv handling som ska leda till erövrandet av makten.

Denna övergripande målsättning bestämmer partiets karaktär och prioriterandet av dess uppgifter. Det kan inte vara en diskussionsklubb med debatter utan mål och utan slut. Målsättningen med dess överläggningar, diskussioner och interna dispyter är att komma fram till beslut om handling och systematiskt arbete. Det kan inte heller vara ett vilohem för botandet av sjuka själar eller självt en modell av det framtida socialistiska samhället. Det är ett förbund av revolutionära kämpar beredda, villiga och kapabla att möta och besegra alla folkets fiender och hjälpa massorna att bereda väg för den nya världen.

I den nya vänstern finns många som – genomsyrade av en anarkistisk eller existensialistisk anda – nedvärderar eller förkastar ett professionellt ledarskap i en revolutionär rörelse. Detsamma gör en del desillusionerade arbetare och f.d. radikaler, som har kommit att likställa att man av övertygelse och hängivenhet ägnar sig åt ledarskap på heltid med byråkratiskt herravälde och privilegier. De förstår inte förhållandet mellan massorna, den revolutionära klassen, partiet och dess ledarskap. På samma sätt som den revolutionära klassen leder nationen framåt, så leder avantgardepartiet klassen. Men betydelsen av ett ledarskap tar inte slut där. Partiet självt behöver ett ledarskap. Det är omöjligt för ett revolutionärt parti att ge korrekt vägledning utan den rätta sortens ledare. Detta ledarskap upprätthåller samma funktioner inom avantgardepartiet som partiet gör för arbetarklassen.

Dess kadrer förblir partiets ryggrad såväl i perioder av tillbakagång som av tillväxt. Livskraften hos ett sådant parti garanteras av förmågan att från en generation till nästa utöka och ersätta dess kadrer och åter få fram kvalificerade ledare.

Partiets första fas

Avantgardepartiet kan inte proklameras genom sekteristiska dekret eller skapas över en natt. Dess ledarskap och medlemmar har valts ut och sållats fram genom massrörelsens prövningar, och i de interna strider och skarpa konflikter om avgörande politiska frågor som reses vid varje vändning av klasskampen. Det är omöjligt att hoppa över den preliminära fas då partiets första kadrer organiserar och reorganiserar sig för att förbereda sig för det stora arbetet att organisera och vinna över stora delar av massorna.

Den avgörande roll ett sådant parti kan spela i skapandet av historien exemplifierades dramatiskt av de bolsjevikiska kadreerna i det första världskriget och den första proletära revolutionen. Dessa kadrer degenererade eller förstördes och ersattes efter Lenins död av sovjetbyråkratins totalitära apparat, som formats under Stalin. Betydelsen av sådana kadrer bekräftades negativt i raden av fruktansvärda nederlag för de socialistiska styrkorna i andra länder, från Tyskland 1918 till Spanien 1936-39, orsakade av opportunisten, bristerna och försumligheterna hos arbetarledarna.

I motsats till en del andra som studerat hans märkliga karriär tror jag att Trotskijs mest värdefulla bidrag till den revolutionära världsrörelsen i kampen mot stalinism och centrism

var hans försvar och berikande av de leninistiska partiprinciperna, med en höjdpunkt i beslutet att skapa Fjärde Internationalens nya partier efter dessa riktlinjer. Trotskij stod från 1903 till 1917 i teoretisk och praktisk opposition mot Lenins metoder för att bygga partiet. Det är ett bevis på hans exemplariska objektivitet och förmåga att utvecklas att han helhjärtat antog Lenins uppfattningar 1917, när han såg dem bekräftas av revolutionens utveckling både hemma och utomlands.

Från då och fram till sin död vacklade Trotskij aldrig för ett ögonblick i sitt ställningstagande för dessa metoder för partibyggeri. Efter att ha korrigerat sitt misstag på det området blev han – efter Lenins död 1924 – den som främst företrädde och utvecklade de bolsjevikiska partitraditionerna i nationell och internationell politik.

De flesta anser att Trotskijs geni visades bäst i hans arbete som den permanenta revolutionens teoretiker, som ledare för oktoberupproret eller som skapare av och befälhavare för röda armén.

Jag tror att han bäst visade sin förmåga till revolutionärt marxistiskt ledarskap inte i uppgången för den ryska- och världsrevolutionen utan under dess nedgång, när han som Vänsteroppositionens ledare försvarade Bolsjevikpartiets program och perspektiv mot den stalinistiska reaktionen och sedan grundade den Fjärde Internationalen när den Tredje Internationalen 1933 slutgiltigt hade avslöjat att den var bankrutt. Syftet med den nya Internationalen var att skapa och sammanbinda nya revolutionära masspartier för världens arbetarklass.

”Det revolutionära ledarskapets kris”

Trotskij sammanfattade sin syn på avantgardepartiets avgörande betydelse i det övergångsprogram som han skrev för Internationalens grundningskongress 1938. Han slog fast att ”mänsklighetens historiska kris reduceras till det revolutionära ledarskapets kris”. Den viktigaste strategiska uppgiften under hela vår epok är ”att övervinna motsättningen mellan den mognad som kännetecknar revolutionens objektiva villkor och en bristande mognad hos proletariatet och dess avantgarde (den gamla generationens förvirring och modfällighet, den ungas brist på erfarenhet).”

Han underströk att avantgardepartiet var den enda kraft som kunde lösa detta brännande politiska problem i världskapitalismens imperialistiska fas. Mer precist fastslog han kategoriskt att: ...krisen inom proletariatets ledning – som blivit den mänskliga civilisationens kris – endast kan lösas av IV Internationalen”, den Socialistiska revolutionens världsparti.

Har sedan detta skrivs, de viktigaste erfarenheterna i kampen för socialismen talat för eller emot Trotskijs innehållsrika politiska generaliseringar? Har mänsklighetens kris, eller det proletära ledarskapets kris övervunnits?

Faktum är att den har blivit allt djupare och mer akut med kärnvapnens tillkomst och de etablerade partiernas oförmåga att kasta den kapitalistiska imperialismen över ända och främja socialismens framsteg.

I det revolutionära återuppvaknande i Västeuropa som varade från Mussolinis fall i juli -43 – vilket signalerade slutet för fascismen – till utsparkandet av kommunistpartierna från koalitionsregeringarna i Frankrike och Italien 1947, återupprepade de stalinistiska och socialdemokratiska partierna sitt tidigare förräderi och sin oförmåga genom att i en högst revolutionär situation vägra föra en revolutionär politik riktad mot erövrandet av makten. Dessa försummelse och nederlag tillät kapitalismen att stabilisera sig i den näst viktigaste sektorn av sitt system.

I de koloniala länderna har – från 1945 och framåt – kommunistiska ledarskap, tvingade eller missledda av Kremels utrikespolitik, varit ansvariga för många bakslag och katastrofer. Dessa har sträckt sig från de indokinesiska kommunisternas kompromiss med de franska imperialisterna 1945 till politisk underkastelse för sådana representanter för den ”progressiva” bourgeoisien som Nehru i Indien, Rassim i Irak, Goulart i Brasilien och Sukarno i Indonesien. De fruktansvärda bakslag för den koloniala frihetskampen, vilken kulminerade i Indonesien 1965, och som var ett resultat av detta falska ledarskap, förser oss med övertygande bevis för att behovet av ett nytt och bättre ledarskap är lika akut i den ”tredje världen” som någon annanstans.

Det faktum att kommunistpartierna i Jugoslavien, Kina, Nordkorea och Nordvietnam erövrat statsmakten har inte lett så få radikaler och f.d. trotskister till att anta eller hävda att Lenins lära om partiet, och Trotskijs bekräftande av den, blivit urmodig. De menar att dessa händelser visar att det är bortkastad tid och ett meningslöst företag att försöka bygga oberoende revolutionära partier av den leninistiska typen som Trotskij föreslog, eftersom utsugarna kan störtas med andra typer av partier, speciellt om dessa stöds av mäktiga arbetarstater som Sovjetunionen eller Kina.

Håller dessa argument? Först bör det observeras att Trotskij själv förutsåg och räknade med en sådan möjlighet. I Övergångsprogrammet skrev han:

”...Men det är fel att i förväg bortse från den teoretiska möjligheten av detta. Under inverkan av en kombination av olika exceptionella omständigheter (krig, nederlag, finanskrasch, revolutionärt masstryck, osv) skulle småborgerliga partier, inklusive stalinisterna, kunna gå mycket längre mot en brytning med bourgeoisin än vad de själva egentligen önskar.”

Under efterkrigsåren har dessa exceptionella omständigheter i de mer efterblivna länderna varit sammanbrott och kollaps för de mest korruperade koloniala bourgeoiserna, svagheten hos de gamla imperialistiska makterna i Europa och Japan, och det mäktiga uppsvinget för bonde- och arbetarmassornas kamp i dessa länder. Några kommunistiska ledarskap ställdes inför alternativet: att bli krossade av reaktionen, överflyglade av de revolutionära styrkorna eller att ta ledningen för kampen för nationell frigörelse och mot kapitalismen. Efter en del tvekan och vacklan, och mot Kremels inrådan, valde de kommunistiska ledarna i Jugoslavien, Kina och Vietnam den senare vägen och ledde proletariatet och bönderna till makten.

I resolutionen om ”Världsrevolutionens aktuella utvecklingstendenser” som antogs vid återföreningskongressen 1963 har Fjärde Internationalen tagit hänsyn till denna variant av politisk utveckling på följande sätt: ”Fiendens svaghet i de efterblivna länderna har öppnat möjligheten att komma till makten med ett trubbigt instrument.”

Detta konstaterande löser emellertid inte hela frågan – eller ens berör dess viktigaste aspekter. Deformeringsarna hos de regimer som är ett resultat av revolutionära rörelser ledda av stalinistiska partier, och den opportunistiska och sekteriska som deras ledarskap visat prov på sedan maktövertagandet – framför allt i Östeuropa, Jugoslavien och Kina – visar att behovet att organisera verkliga marxistiska partier inte har försvunnit i och med störtandet av det kapitalistiska herraväldet. Byggandet av sådana politiska organisationer kan bli lika tvingande nödvändigt som ett resultat av den byråkratiska degenereringen eller deformationen av efterkapitalistiska stater i en omgivning där imperialismen behåller sin dominans och underutveckling råder.

Detta insågs först av Trotskij 1933 i fråga om Sovjetunionen. Denna politiska slutsats behåller sitt fulla värde för alla de arbetarstater vilka styrs av partier som inte bevarar eller försöker utveckla en inre demokratisk regim eller som inte driver en internationell revolutionär linje. Erfarenheterna av de polska och ungerska resningarna 1956 och begränsningarna i

avstaliniseringsprocessen i Sovjetunionen visar också på nödvändigheten av ett oberoende marxist-leninistiskt parti för att leda den antibyråkratiska revolutionen till slutet.

Grundtanken i återföreningsdokumentet är att ”byggandet av nya revolutionära masspartier förblir den centrala uppgiften” i alla de tre sektorerna av den internationella kampen för socialismen: arbetarstaterna, de koloniala områdena och framför allt i de utvecklade kapitalistiska länderna.

Revolution utan parti?

Om Jugoslavien och Kina används som exempel för att visa att vilket parti som helst duger om det kniper, så förs exemplet Kuba ofta fram som bevis på att inget parti alls behövs i kampen om makten eller att vilket slags improviserad politisk gruppering som helst duger för jobbet. För det första bygger detta på en feltolkning av den kubanska revolutionens politiska historia. 26-julirörelsen hade en liten sammansvetsad kärna av ledare, som p.g.a. den väpnade kampens krav måste följa en militär disciplin. De tvingades bygga ett bredare ledarskap mitt under inbördeskriget mot Batista. När väl de kubanska frihetskämparna hade erövat makten i landet, upptäckte de att de inte kunde undvara ett avantgardeparti, utan att de tvärtom var i desperat behov av ett. De har därför tagit itu med uppgiften att bygga ett enligt de marxistiska riktlinjerna – en uppgift som de fortfarande håller på med nio år efter segern.

Skulle inte deras svårigheter ha varit mindre före och efter maktövertagandet om de hade kunna inleda revolutionen med starkare kader och parti? Men de kubanska stalinisternas försummelser uteslöt denna mer gynnsamma möjlighet. Dessutom måste det inses att efter den kubanska erfarenheten är både imperialisterna och deras satelliter under Washingtons kontroll på sin vakt och beredda att ta till repressiva åtgärder för att krossa ett uppror i dess vagga.

Betingelserna för kampen om makten i de högt industrialiserade länderna är vilt skilda från betingelserna i de koloniala länderna, där överklassen är svag, isolerad och diskrediterad, och där nödvändigheten att lösa den demokratiska revolutionens uppgifter förstärker lönearbetarnas krav. Det vore dumt och farligt att tro att arbetarna i de imperialistiska fästena kan göra sig kvitt kapitalismen under ledning av byråkratiserade, korrumperade och förstelnade socialdemokratiska eller kommunistiska partier – eller någon centristisk skuggbild av dessa. Här är förpliktelsen att bygga revolutionära marxistiska partier ovillkorlig.

Alternativt ledarskap

De svårigheter det trotskistiska avantgardet mött under de senaste tre decennierna visar att det inte finns någon enkel lösning på de många problem som reses av denna nödvändighet. Det främsta hindret för att bygga alternativa ledarskap i de flesta av dessa länder är närvaron av mäktiga och rika socialdemokratiska eller kommunistiska organisationer, som utövar en byråkratisk kontroll av arbetarrörelsen, men som av traditionella skäl fortfarande åtnjuter en viss lojalitet från arbetarna. Under sådana villkor är det ofta klokt för de första revolutionära marxistiska styrkorna att gå in och under längre perioder arbeta inom sådana masspartier.

Det får inte för ett ögonblick glömmas att det främsta syftet med ett sådant taktiskt inträde är skapandet, konsoliderandet och utökandet av de första kadrerna och utvecklandet av banden med de mest avancerade elementen. Det är inte ett självändamål. Det omedelbara målet är att förvandla en propagandagrupp till en styrka som förmår påverka, organisera och leda breda massor i handling. Det slutgiltiga målet är att på delta sätt skapa ett nytt arbetarklassens massparti.

Erfarenheterna har visat att det finns många fallgropar vid förverkligandet av en sådan skentristisk taktik. Som ett resultat av ett utdraget fördjupande i reformistiskt arbete och en

alltför långtgående anpassning till en centristisk omgivning, kan kaderns revolutionära låga anfråtas och dess perspektiv fördunklas och t.o.m. förloras. Totalt uppgående i en sådan miljö innebär många risker och faror. Det är därför viktigt att entristisk arbete kombineras med en sektor av öppet arbete, genom vilket Fjärde Internationalens hela program och politik alltid kan göras tillgängligt för de avancerade arbetarna.

Det finns också en möjlighet (Vi har sett sådana exempel) att entristen genomförs på ett otåligt och stelt sätt. Om inte tillräckliga resultat uppnås fort nog, kan då gruppen i förtid åter förvandla sig till en oberoende organisation. En sådan sekteristisk inriktning kan, under skydd av en högljudd ultravänsteristisk retorik, leda till isolering och maktlöshet. Den kan hjälpa de reformistiska och kommunistiska byråkraterna genom att lämna dem med ohotad kontroll över situationen och genom att minska kontaktmöjligheterna mellan de revolutionära marxisterna och de bästa militanterna i de traditionella partierna.

Revolutionärt parti i USA

Både genom oberoende och entristisk aktivitet, alltefter vad situationen krävt, har de amerikanska trotskisterna arbetat för att bygga ett revolutionärt marxistiskt parti i Förenta Staterna alltsedan de 1933 gav upp utsikten att reformera det kommunistiska partiet. Socialistiska arbetarpartiet betraktar sig självt som de rättmätiga arvtagarna till de bästa traditionerna från Debs Socialistiska rörelse, DeLeons Socialist Labor Party, St Johns och Haywoods IWW och det tidiga Kommunistpartiet. Det har använt sig av och dragit nytta av de positiva och negativa erfarenheterna av dessa pionjärinsatser för att bygga det parti de amerikanska arbetarna behöver i ledningen för sin revolution.

Den amerikanska kommunismens historia sedan dess födelse 1919 har varit en kamp för den rätta typen av parti. Alla andra problem har varit relaterade till denna centrala fråga.

Allt som har gjorts sedan oktober 1917 för att föra socialismen framåt i denna världskapitalismens och kontrarevolutionens högborg har styrts av nödvändigheten att bygga avantgardepartiet, och allt som kommer att åstadkommas i framtiden kommer – enligt min åsikt – att röra sig kring detta. Nyckeln till socialismens seger i Förenta Staterna kommer att vara föreningen av amerikansk styrka, framför allt den potentiella styrkan hos dess arbetarklass, med ryska idéer, först och främst den leninistiska bolsjevismens organisatoriska principer.

Del leninistiska partiet visade sig oumbärligt i Ryssland, där den senkomna bourgeoisin var en svag social och politisk kraft. Det kommer att vara miljoner gånger mer nödvändigt i Amerika, hemvist för den starkaste, rikaste och mest hänsynslösa utsugande klassen. Den bolsjevikiska uppfattningen om partiet och dess ledarskap hade sitt ursprung i och prövades först i det svagaste och mest efterblivna av de kapitalistiska länderna. Jag vågar mig på att förutsäga att det kommer att naturaliseras och finna sin rikaste tillämpning i kampen för socialismen i det mest utvecklade kapitalistiska landet.

Revolutionärerna konfronteras här med historiens bäst organiserade samling ekonomisk, politisk, militär och kulturell makt. Dessa reaktionens styrkor kan inte och kommer inte att kastas över ända utan en rörelse bland de breda massorna, svarta och vita, som i ledningen har ett centraliserat, disciplinerat, principfast, erfaret marxistiskt ledarskap.

Det är omöjligt att snubbla in i en framgångsrik revolution i Förenta Staterna. Den måste organiseras och ledas av människor och ett parti som till sin hjälp har all den teori, kunskap, idérikedom och lärdomar som samlats av världens arbetarklass. Dess kunskap och organisation i politiken och kampen måste vara överlägsna Fiendens.

De som hävdar att det leninistiska partiet är irrelevant eller onödigt i de utvecklade kapitalistiska länderna har helt fel. Tvärtom, det sådant parti är en helt nödvändig förutsättning och ett verktyg för att föra den socialistiska revolutionen till seger i Förenta Staterna, världskapitalismens flaggskepp. På samma sätt som det uppror som inleddes av bolsjevikerna under Lenin och Trotskij 1917 var det första steget för den socialistiska världsrevolutionen och världens socialistiska förnyelse, så kommer Lenins partiteori – först styrkt av denna händelse – att slutgiltigt bekräftas genom störtandet av imperialismen i dess centrala fästning och upprättandet av en socialistisk regim med full demokrati på amerikansk mark.

Ingenting mindre än mänsklighetens öde beror på snabbast möjliga lösning på det proletära ledarskapets utdragna kris. Detta måste ske under Fjärde Internationalens och dess partiers fana och genom deras program. Vår arts själva fysiska existens beror på ett ofördröjligt uppfyllande av denna allt överskuggande plikt. Aldrig har en större uppgift axlats av den marxistiska skolans revolutionärer – och inte alltför mycket tid för att genomföra den kommer att ges av militaristerna och monopolisterna.

Vid detta femtioårsjubileum av den odödliga oktoberrevolutionen, vilken har format och förändrat våra liv, är vårt motto: ”Att arbeta för detta mål med än mera energi och erövra det för mänsklighetens bästa”.

James P. Cannon

Publicerad i tidskriften *Fjärde internationalen* 1/1978.